BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐÁP ÁN - THANG ĐIỂM ĐỀ THI TUYỂN SINH ĐẠI HỌC NĂM 2013

ĐỀ CHÍNH THỰC

Môn: NGỮ VĂN; Khối: D

(Đáp án - Thang điểm có 04 trang)

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
1		Tính nết của người "cổ nhân" mà Nguyễn Tuân nhắc đến trong tùy bút	2,0
		Người lái đò Sông Đà; ý nghĩa của cách ví von đó	
	1.	Tính nết của người " <i>cố nhân</i> " (0,5 điểm)	
		Có những tính nết thất thường: lắm chứng lắm bệnh, chốc dịu dàng đấy, rồi chốc	0,5
		lại bắn tính và gắt gỏng thác lũ ngay đấy.	
	2.	Ý nghĩa của cách ví von (1,5 điểm)	
		- Làm cho hình tượng sông Đà hiện lên như một con người, cụ thể như một cô gái	0,5
		có cá tính mạnh; nhằm làm nổi bật vẻ đẹp gợi cảm của sông Đà.	
		- Thể hiện tình cảm gắn bó đặc biệt của nhà văn đối với con sông Đà.	0,5
		- Đây là cách ví von độc đáo đầy chất tạo hình, xuất phát từ một năng lực liên	0,5
		tưởng phóng túng, góp phần tạo nên sức hấp dẫn của trang viết.	
2		Trao đổi với Tran Hung John và bày tỏ quan điểm sống của mình	3,0
	1.	Trao đổi với Tran Hung John (2,0 điểm)	
		a. Giải thích ý kiến (0,5 điểm)	
		- Thụ động là chịu sự chi phối, chỉ biết làm theo, nghe theo người khác mà thiếu	
		chủ động sáng tạo.	
		- Ý kiến này muốn đề cập đến tính cách thụ động, được xem là tính cách của phần	0,5
		nhiều người Việt Nam, trước hết là thụ động trong việc lựa chọn, dấn thân, mở	
		lối cho cuộc sống của mình; đồng thời nêu ra một vài biểu hiện cũng như nguyên	
		nhân dẫn tới tính cách này.	
		b. Trao đổi với Tran Hung John (1,5 điểm)	
		Thí sinh có thể đồng tình, không đồng tình, hoặc chỉ đồng tình phần nào với ý	
		kiến của Tran Hung John. Dù theo khuynh hướng nào thì khi trao đổi cũng phải	1,5
		có lí lẽ, có căn cứ xác đáng và có thái độ bàn luận nghiêm túc, thiện chí.	
	2.	Quan điểm sống của bản thân (1,0 điểm)	
		- Từ việc trao đổi với ý kiến của John, thí sinh tự đề ra quan điểm sống cho bản	
		thân mình; đề ra được phương hướng hành động để thực hiện quan điểm sống ấy.	4.0
		- Thí sinh được tự do bày tỏ quan điểm sống của mình, nhưng cần phải có thái độ	1,0
		chân thành, nghiêm túc, cầu tiến.	

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
3.a		Cảm nhận về niềm khát khao tận hưởng sự sống trong bài thơ Vội vàng và	5,0
		bình luận về các ý kiến	
	1.	Vài nét về tác giả và tác phẩm (0,5 điểm)	
		- Xuân Diệu là nhà thơ lớn của phong trào Thơ mới; hồn thơ luôn khát khao giao cảm với đời và tận hưởng sự sống; phong cách thơ mới mẻ, độc đáo, giàu sức sáng tạo, chịu ảnh hưởng sâu sắc của văn học hiện đại phương Tây.	0,5
		- <i>Vội vàng</i> là một tác phẩm đặc sắc, rất tiêu biểu cho phong cách thơ Xuân Diệu trước Cách mạng tháng Tám; thể hiện sâu sắc niềm khát khao tận hưởng sự sống của cái tôi tác giả.	0,3
	2.	Giải thích ý kiến (0,5 điểm)	
		- Cái tôi là biểu hiện cao độ của ý thức cá nhân, xuất hiện khi con người có nhu cầu được là chính mình.	0.5
		- Cái tôi vị kỉ tiêu cực là cái tôi nhất nhất chỉ vì mình, đề cao mình một cách cực đoan, bất chấp tất cả. Cái tôi cá nhân tích cực là cái tôi với những khát vọng nhân bản chính đáng, hướng tới những giá trị sống tốt đẹp, lành mạnh.	0,5
	3.	Cảm nhận niềm khát khao tận hưởng sự sống trong <i>Vội vàng</i> và bình luận về	
		hai ý kiến (4,0 điểm)	
		3.a. Cảm nhận niềm khát khao tận hưởng sự sống (2,5 điểm)	
		- Cái tôi bám riết, say sưa tận hưởng vẻ đẹp của sự sống trần thế; thể hiện quan niệm mới mẻ về cái đẹp, mùa xuân, tuổi trẻ và tình yêu.	1,0
		- Cái tôi nhận thức được sự trôi chảy của thời gian và sự ngắn ngủi của kiếp người; do đó phải sống có ý nghĩa, trân trọng từng giây phút của cuộc đời bằng tâm thế sống vội vàng, cuống quýt.	1,0
		- Cái tôi được thể hiện bởi sự kết hợp giữa cảm xúc trữ tình và triết luận, hình ảnh thơ độc đáo, mới lạ; ngôn ngữ thơ tự nhiên, sinh động; thể thơ tự do; cấu trúc câu thơ linh hoạt; giọng điệu gấp gáp, sôi nổi,	0,5
		3.b. Bình luận về các ý kiến (1,5 điểm)	
		- Bác bỏ ý kiến cho rằng đó là tiếng nói của cái tôi vị kỉ tiêu cực (0,5 điểm)	
		+ Ý kiến xuất phát từ quan điểm cũ, quá coi trọng cái ta mà coi nhẹ cái tôi, xem mọi tiếng nói của cái tôi đều là tiêu cực, đồng nhất sự hưởng thụ chính đáng của con người với lối sống cá nhân chủ nghĩa.	0,5
		+ Thể hiện định kiến hẹp hòi đối với ý thức trân quí bản thân của con người, đồng nhất việc tận hưởng sự sống lành mạnh, tích cực với lối sống gấp của chủ nghĩa hưởng lạc.	· •,•

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
		- Khẳng định sự đúng đắn của ý kiến: đó là tiếng nói của cái tôi cá nhân tích cực (1,0 điểm)	
		+ Ý kiến xuất phát từ quan điểm đúng đắn coi trọng quyền sống chính đáng của con người cá nhân, vì thế đã nhận ra tính nhân bản trong niềm khát khao tận hưởng sự sống của cái tôi ở bài thơ <i>Vội vàng</i> , xem đó là biểu hiện mãnh liệt của cái tôi cá nhân tích cực.	0,5
		+ Ở thời đại Thơ mới, khát khao tận hưởng sự sống của cái tôi ấy đã có ảnh hưởng tích cực sâu sắc đến ý thức cá nhân, lòng yêu đời, yêu cuộc sống của con người, đặc biệt là tầng lớp thanh niên.	0,5
3.b		Cảm nhận về nhân vật Phùng trong <i>Chiếc thuyền ngoài xa</i> và bình luận các ý kiến	5,0
	1.	Vài nét về tác giả và tác phẩm (0,5 điểm)	
		- Nguyễn Minh Châu là nhà văn tiêu biểu của văn học Việt Nam thời chống Mĩ, đồng thời là người mở đường xuất sắc cho công cuộc đổi mới văn học từ sau 1975. Ở giai đoạn trước, ngòi bút của ông theo khuynh hướng sử thi, thời kì sau chuyển sang cảm hứng thế sự với những vấn đề về đạo đức và triết lí nhân sinh; đổi mới về nghệ thuật viết truyện.	0,5
		- <i>Chiếc thuyền ngoài xa</i> là truyện ngắn xuất sắc của Nguyễn Minh Châu trong thời kì sau. Tác phẩm kể về chuyến đi thực tế của nghệ sĩ nhiếp ảnh Phùng, qua đó thể hiện cách nhìn sâu sắc của tác giả về cuộc sống và sự băn khoăn về thân phận con người.	0,3
	2.	Giải thích ý kiến (0,5 điểm)	
		- <i>Tâm hồn nhạy cảm và say mê cái đẹp</i> là khả năng khám phá, phát hiện tinh tế và có những rung động mãnh liệt trước những vẻ đẹp phong phú trong cuộc sống.	
		- <i>Tấm lòng trăn trở</i> , <i>lo âu về thân phận con người</i> là mối quan tâm thường trực và sâu nặng dành cho những cảnh đời khổ đau, thân phận bất hạnh; là phản ứng trước những nhiễu nhương, ngang trái.	0,5
	3.	Cảm nhận về nhân vật Phùng và bình luận về hai ý kiến (4,0 điểm)	
		3.a. Cảm nhận về nhân vật Phùng (2,5 điểm)	
		- Một tâm hồn nhạy cảm và say mê cái đẹp thơ mộng của cảnh vật (1,0 điểm)	
		+ Nhạy bén với vẻ đẹp "trời cho" hết sức thơ mộng của cảnh vật trên đầm phá làng chài; mải mê thưởng lãm, vồ vập nắm bắt, háo hức ghi vào ống kính điều luyện của mình.	0,5
		+ Niềm hân hoan của khám phá và sáng tạo tràn ngập tâm hồn khi chìm đắm trong những suy tưởng về sự thống nhất giữa cái đẹp và cái thiện, về sự tận thiện tận mĩ của nghệ thuật và cuộc sống.	0,5

Ý	Nội dung	Điểm
	- Một tấm lòng đầy trăn trở, lo âu về thân phận con người (1,0 điểm)	
	+ Thái độ khi chứng kiến cảnh bạo lực của gia đình hàng chài: bất ngờ, sửng sốt, bức xúc; hành động: xông vào can thiệp để bảo vệ người đàn bà,	0,5
	+ Lắng nghe, day dứt với câu chuyện cuộc đời của người đàn bà hàng chài ở toà án huyện; ám ảnh bởi hình ảnh và thân phận người đàn bà hàng chài khi trở lại thành phố; lo âu cho tương lai của những người trong cuộc; thay đổi hẳn nhận thức của bản thân về cuộc đời và nghệ thuật.	0,5
	- Nghệ thuật thể hiện (0,5 điểm)	
	+ Phùng vừa là một nhân vật trong truyện, vừa là người kể chuyện tạo nên tính đa dạng về điểm nhìn; được khắc họa với đời sống nội tâm sâu sắc.	0,5
	+ Nhân vật được đặt trong hoàn cảnh đặc biệt: liên tiếp đối mặt với hai cảnh đời trái	
	ngược, qua đó, làm nổi bật lên các bình diện nhân cách của kiểu nhân vật nghệ sĩ.	
	3.b. Bình luận về hai ý kiến (1,5 điểm)	
	- Hai ý kiến trên đề cập đến những vẻ đẹp khác nhau trong phẩm chất của nghệ sĩ Phùng. Ý kiến thứ nhất nhấn mạnh phẩm chất hàng đầu của một người nghệ sĩ là <i>tâm hồn nhạy cảm và say mê cái đẹp</i> . Ý kiến thứ hai khẳng định phẩm chất sâu xa nhất của người nghệ sĩ chân chính là <i>tấm lòng trăn trở</i> , lo âu về thân phận con người.	1,0
	- Hai ý kiến tuy khác nhau nhưng không đối lập mà bổ sung cho nhau; hợp thành sự nhìn nhận toàn diện và thống nhất về phẩm chất nghệ sĩ của Phùng; giúp người đọc nhận thức sâu sắc hơn về vẻ đẹp toàn vẹn của nhân vật này, cũng như thấm thía hơn ý tưởng nghệ thuật của nhà văn.	0,5
		 Một tấm lòng đầy trăn trở, lo âu về thân phận con người (1,0 điểm) + Thái độ khi chứng kiến cảnh bạo lực của gia đình hàng chải: bất ngờ, sửng sốt, bức xúc; hành động: xông vào can thiệp để bảo vệ người đàn bà, + Lắng nghe, day dứt với câu chuyện cuộc đời của người đàn bà hàng chải ở toà án huyện; ám ảnh bởi hình ảnh và thân phận người đàn bà hàng chải khi trở lại thành phố; lo âu cho tương lai của những người trong cuộc; thay đổi hẳn nhận thức của bản thân về cuộc đời và nghệ thuật. - Nghệ thuật thể hiện (0,5 điểm) + Phùng vừa là một nhân vật trong truyện, vừa là người kể chuyện tạo nên tính đa dạng về điểm nhìn; được khắc họa với đời sống nội tâm sâu sắc. + Nhân vật được đặt trong hoàn cảnh đặc biệt: liên tiếp đối mặt với hai cảnh đời trái ngược, qua đó, làm nổi bật lên các bình diện nhân cách của kiểu nhân vật nghệ sĩ. 3.b. Bình luận về hai ý kiến (1,5 điểm) - Hai ý kiến trên đề cập đến những vẻ đẹp khác nhau trong phẩm chất của nghệ sĩ Phùng. Ý kiến thứ nhất nhấn mạnh phẩm chất hàng đầu của một người nghệ sĩ là <i>tâm hồn nhạy cảm và say mê cái đẹp.</i> Ý kiến thứ hai khẳng định phẩm chất sâu xa nhất của người nghệ sĩ chân chính là <i>tấm lòng trăn trở, lo âu về thân phận con người.</i> - Hai ý kiến tuy khác nhau nhưng không đối lập mà bổ sung cho nhau; hợp thành sự nhìn nhận toàn diện và thống nhất về phẩm chất nghệ sĩ của Phùng; giúp người đọc nhận thức sâu sắc hơn về vẻ đẹp toàn vẹn của nhân vật này, cũng như thấm

Lưu ý chung: Thí sinh có thể làm bài theo những cách khác nhau, chấp nhận cả những cách khác với đáp án, nhưng phải đảm bảo những yêu cầu về kiến thức. Trên đây chỉ là những ý cơ bản thí sinh cần đáp ứng; việc cho điểm cụ thể từng câu cần dựa vào bản hướng dẫn chấm kèm theo.